

Práce J.Skalíka je trochu smutnou ukázkou toho, jak je možné „zazdit“ zajímavou a přínosnou analýzu mechanismů politického rozhodování o aktuálních otázkách životního prostředí špatným zvládnutím formátu práce a prezentace výsledků. Diplomant vytvořil unikátní datový soubor a na něm založená analýza ukazuje plasticky problém hlasování poslanců (a vůbec celý systém fungování české politiky). Téma při tom zasadil do širokého teoretického rámce a do kontextu reprezentativní literatury, jejíž využití a zvládnutí je rovněž třeba ocenit. Troufnu si spekulovat o tom, že ho na scestí svedla míra ambicí vyšší, než mohla unést diplomová práce, a že zde spočívá příčina řady nešťastných pochybení, které jako oponent nemohu nezmínit.

1. Nebývá zvykem, aby se v příloze práce ocitly dvě kapitoly dodatků: zejména ty teoretické působí jako pasáže, které byly z původního celku prostě „odloženy“. Zatímco popis dat a „nadbytečné“ grafy a tabulky do příloh patří, stručný popis teorií, které v práci nevyužijeme, je zbytečný, navíc nesystematický.
2. Nicméně také upřednostněná Ajzenova teorie není v práci využita jinak než k náčrtu jakéhosi (blíže nezdůvodněného) modelu (43), který ovšem beztak není testován. Nenacházím argument, proč by teorie plánovaného jednání měla být modelem i pro chování poslanců (jsou silně vázáni stranickými normativy, zato jejich osobní postoje – nebo hodnoty, 42 - nemůžeme zjistit).
3. Úvodní vymezení sledovaných faktorů působí trochu voluntaristicky (19) a nekoresponduje s navazujícími rozbory poznatků. Pokud se práce tváří jako „theory driven“, je nasazení explorační faktorové analýzy využívající dichotomických proměnných takřka kriminálním činem (nemluvě o „interpretaci“ faktorů, kdy „strana“ by stejně tak mohla znamenat „maskulinitu“). To, že rok narození koreluje s věkem v roce nástupu, sotva někoho překvapí (47). Ostatně další analýza stejně získané faktory ignoruje.
4. Celá úvodní část trpí tím, že se nerozlišuje mezi výzkumy chování poslanců a analýzami postojů či chování veřejnosti. V některých odstavcích se „propojují“ tyto dvě odlišné perspektivy značně neorganickým způsobem (příklady na s.27, 28).
5. Autor sice přiznává, že nebere v potaz hlasování vázaná a volná, to je ale klíčová proměnná (lze jen spekulovat, jak uvažuje poslance v situaci, kdy ví, že nějaký návrh neprojde, ale jen tak z rozmaru – nebo pro televizní kamery – ho podpoří). To je prostě téma na kvalitativní výzkum, samozřejmě to autorovi nevyčítám.
6. Mechanické přebírání osy liberalismus-konzervatismus nepřineslo ovoce (53), je otázkou, proč to tedy rozsáhle inzerovat (v soupisu klíčových proměnných, zatímco jiné odsouváme).
7. Uvádění motta k jednotlivým kapitolám není vždy propojeno s textem, Klausovy výroky ve Špiglu nemusejí být chápány jako reprezentativní (i když situaci ilustrují).
8. Autor často využívá členění na kvantily, ne vždy je ale jasné, jak je určil (45).
9. Naprosto nedostatečně je popsána metoda regrese, není zřejmá použitá metoda, explanační síla modelu, charakter proměnných. Prostě zbytečná exhibice, a to bez vztahu k úvodním propozicím (Ajzen, Koni/n/sky).
10. Práce připravuje čtenáři absolutní diskomfort volbou velikost písma, některé grafy a tabulky nelze vůbec přečíst (55, 62). Řada grafů je špatných nejen kvůli vznikající iluzi propojenosti dat (autorova omluva mi nestačí), ale především vzhledem k možnosti rozlišení křivek. Tuto stránku práce hodnotím jako zcela neprofesionální. Graf 6 (byť veden snahou o zobrazení efektu kumulace) vyznívá jako trivialita: s časem roste číslo hlasování... (38)
11. Nešvarem je také uvádění grafů bez jakékoli interpretace (viz s.23 - 24). Hlavně, že se na pozadí map ČR čtenář dozví, že „všechna města jsou ze své podstaty špinavá“ (na což navážou dvě citace ze zahraničí o něčem dosti jiném...)
12. Nevím, zda je český stranický systém natolik nacionalizovaný (25).
13. Pokud vím, Pat Lyons není ženou (27).

Nevím, zda si autor uvědomil, že by bylo právem oponenta takovou práci – bez ohledu na meritorní přínos v ní obsažený – vrátit k přepracování. V závěru tedy mohu jen konstatovat, že zatímco ta část práce, která popisuje vliv jednotlivých faktorů na hlasování by měla být (po úpravách) publikována, diplomová práce jako celek (bude-li obhájena a zveřejněna na webu) bude pronásledovat autora jako memento (- neprofesionality, nekritičnosti, nedisciplinovanosti a pohrdání čtenářem) po celý jeho další život. Možná to tak má být, proto svoluji k její obhajobě, ale dobrý pocit z toho nemám.